

První Čech, který vystudoval kame nickou školu na Brači:

Kvalitní kámen podle zvuku...

Většinu roku tráví na chorvatském ostrově Brač, kde jako první Čech a cizinec dokončil proslulou kamenickou školu Klesarska. Nyní má Josef Hojdar (20) svou vlastní firmu a pracuje na zakázkách pro české a slovenské klienty.

Text: Bára Veverková
Foto: archiv J. Hojdara

Pro rodinu Josefa Hojdara byla po generace typická práce s uhlím – narodil se báňskému inženýrovi. On však tuto profesi dělat nechtěl a řešil, jakým směrem se po základní škole vydat dál. O jeho budoucím povolání rozhodla až rodinná dovolená.

„Byli jsme v Chorvatsku na ostrově Brač a narazili jsme na kamenickou školu. V tu chvíli jsem vě-

děl, že to je to, co chci,“ říká Josef Hojdar, který je zatím jediným Čechem a cizincem, jenž zde odmaturoval.

Blázniví turisté

Místní kamenická Klesarska škola v Pučišći funguje už přes sto let a využívá tradiční nástroje a techniku zpracování nezměněnou od období renesance. V celé Evropě existují takto specializované školy jen tři.

„Rodiče vždy chtěli, abych uměl nějaké řemeslo. Při pohledu na zdejší školu jsme se do kamenictví zamilovali s tátou oba. Začali jsme zjišťovat a vyptávat se, jak škola fun-

Jako kameník potřebuje mít člověk sílu, což Josef Hojdar díky posilování má. Je až s podivem, že je zatím nezadaný.

guje a jak je možné se tam dostat. A když jsme tam jeli podruhé, rovnou jsme zašli dovnitř a oslovili vedení školy s tím, že bych tam chtěl studovat. Nebrali nás zrovna vážně a mysleli si, že jsme nějakí blázniví turisté, co si jen dělají legraci,“ vzpomíná s úsměvem.

Těžké začátky

Že to myslí vážně, mu na škole začali věřit až po několika měsících, kdy nepřestával projevovat zájem. Ovšem ani tak nebylo přijetí ke studiu snadné. „Musel jsem všechna vysvědčení nechat přeložit a notářsky ověřit. Navíc jsem potřeboval dokázat, že mám aspoň základy chorvatštiny,“ říká Josef Hojdar s tím, že v tomto mu pomohly časté dovolené na Jadranu.

„Dnes již mluvím chorvatsky jako česky a nemám problém v jakékoliv komunikaci. Byly to ale tři roky intenzivního učení.“

Teprve patnáctiletý, sám v cizině, více než 1000 kilometrů od domova, všude se mluvilo cizím jazykem a mezi spolužáky byl jediný, kdo se nenarodil v Chorvatsku. Josef nepopírá, že byly chvíle, kdy to chtěl vzdát. „Dnes jsem rád, že jsem to vždy překonal. Jezdil jsem domů na víkendy jednou za tři měsíce nebo pak na prázdniny.“

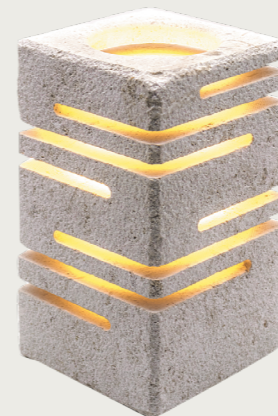
Ruční práce

Klesarska škola je zajímavé také tím, že ve zdejších dílnách neuslyšíte elektřinu. „Všechno se tu totiž dělá jen pomocí dlát a kladívek,“ popisuje Josef, který tak na svou práci potřebuje

nejen sílu a manuální zručnost, ale také mnoho trpělivosti a času.

A také dobrý sluch. Podle zvuku musí totiž poznat kvalitu kamene. „Pokud to nepoznáte, tak nejste správný kameník. A sluch je potřeba i během práce. Musíte zjistit, jak moc do kamene ještě můžete bouchnout, aby nepraskl. Věřte, že když na něčem děláte třeba dva tři dny spoustu hodin, a pak vše přijde vničit, dokáže se člověk hodně vytočit.“

Již během studia si kamenem přivydělával, a to také proto, že když nebyla škola, neměl se jak zabavit. „V malém městečku, jako je Pučišće, a ještě k tomu v zimě, se toho moc dělat nedá. Nejdříve jsem byl s kamarády. Později jsem přes víkendy vyráběl popisná čísla pro rodinné přátele a

Z bračského kamene vyrábí také doplňky do domácnosti, jako svícny či nádoby.

Přesnost, trpělivost, síla, manuální zručnost a také nadšení. To jsou vlastnosti, které Josef ke své práci potřebuje.

později pro první klienty. Samozřejmě mě finančně podporovali i rodiče, bez nich bych nic z toho nezvládl,“ říká dvacetiletý kameník, jenž v Česku založil firmu Stone Imperial.

„Děláme například fasády, podlahy, kuchyňské a pracovní desky, umyvadla, schodiště, stoly a mnohem více. Vše ale pouze z bračských kamenů, protože toho o nich vím hodně. Je to přírodní materiál, o který se musíte podle toho starat. Na ostrově je mnoho typů kamene, jak od čistých bílých, krémových, až po žíhané s černými liniemi minerálů. Během studia jsem si ho opravdu oblíbil a moc dobře se mi s ním pracuje.“

Tam a zpět

Momentálně Josef pendluje autem mezi Chorvatskem a Českem. Doma se ale stále cítí ve své rodné zemi. „V Chorvatsku je krásně, mám tam kamarády, dělám tam práci, kterou mám rád, ale zatím jsem pro to usadit se v Česku,“ podotýká s tím, že do kamenolomu v Brači jezdit osobně nepřestane ani tak.

„Udržovat dobré styky a pohladit si správný kámen vlastní rukou bude při mé práci vždy potřeba,“ dodává Josef Hojdar.

Firma, kterou Josef Hojdar založil, pracuje pouze s bračským kamenem, který si mladík během studia oblíbil.

BRAČSKÝ KÁMEN

Je nejcennější poklad třetího největšího ostrova na Jadranu. Těžili jej tu už Římané a jsou z něj postavené katedrály v Šibeniku a Trogiru, téměř všechny veřejné budovy ve Splitu, parlament ve Vídni, nebo mnohé benátské paláce. Použit byl i na pražský hotel Panorama a dokonce i při stavbě Bílého domu ve Washingtonu. Obrovské lomy, kde se druh mramoru těží, živí většinu obyvatel Brače.

KLESARSKA ŠKOLA

Střední odborná kamenická škola je jediná svého druhu v Chorvatsku. Pocházel odtud například významný chorvatský sochař Branko Dešković. Od roku 2017 se ruční tesání kamene, které se učí ve škole v Pučišći, stalo chráněným nemateriálním kulturním dědictvím. Škola je navíc známou atrakcí ostrova Brač. Každoročně ji navštíví okolo 10 tisíc turistů.